

Sňatek rakouského následníka trůnu.

Telegraficky bylo oznámeno, že arcivévodě Františku Ferdinandovi, následníkovi rakouského, se před sňatkem s hraběnkou Chotkovou musel odřeknouti za přítomnosti své matky práva na trůn. O této věci čteme pojednání v pražské Samostatnosti, v němž se dří:

Poměry a práva rodinná jsou upravena u nás občanským zákonem, jemuž podléhá ve státě každý, i panovník a členové císařského domu. Ustanovuje totiž § 20. obč. zák.: "I takové právní poměry, které se týkají vrchní hlavy státní ... posuzují se dle těchto zákonů" (roz. dle předpisu obč. zákona). Ustanovení tomu neodporuje čl. 1. stát. zák. číslo 145 f. z., jenž stanoví císařovu nezodpovědnost, protože toto právo jeho vztahuje se jen na věci veřejnoprávné, t. j. politické a trestní. Řídí se tedy práva rodinná i u členů panovnického rodu dle občanského zákona a zákon ten v § 44. a nácl. nemluví nikde o manželství nerovném, nýbrž mluví jen o manželství, které vzniká, když dvě osoby různého pohlaví dle předpisů zákona projeví vůli žiti spolu v nerozlučném společenství, ploditi dítky, je vycnovávati a sebe na vzájem podporovati. V § 92. stanoví se práva manželky v ten smysl, že táž obdrží jméno svého muže a požívá práva jeho stavu. Práva dítěte manželství určuje pak § 146. obč. z., stanoví, že děti obdrží jméno svého otce, jeho znaky a všechna ostatní práva jeho rodiny a jeho stavu.

Je tedy z toho, co zde řečeno, zřejmo, že bude-li se sňatek posuzovati přesně dle práva občanského, že choť i děti arcivévodovy mají nezkrácený nárok na všechny tituly a práva, které postavení, stav a následnictví arcivévodovo s sebou přináší. Avšak proti tomu se tvrdí, že existuje rodinný řád panovnického domu, který stanoví za určitých podmínek nerovnost manželství a veřejnoprávní újmy dětí z manželství takého vzniklých. Než ani ta námitka neodpovídá zákonu. Byla by to zajištění exempce z platného zákona, která by se dala upravit zase jen zákonem řádně prohlášeným. Toho však není. Proto takový rodinný řád může se nejvýše týkati upravení práv majetkových a dědických vzhledem na statky rodinné.

Tvrdivše tedy: Sňatek arcivévodův nezakládá manželství nerovné a nezabývá ani choť ani děti rodinných a stavovských práv. Tolik dle občanského zákona v ohledu soukromoprávním.

Než je tu ještě poměr veřejnoprávní a tím více důležitý, že se jedná o následníka trůnu. V tom směru jediné rozhodné je pragmatická sankce, prohlášená 6. prosince 1724 za trvalý a neodvolatelný edikt. V tomto ediktu stanoveny jsou zásady trvalé posloupnosti ve smyslu primogenitury tak, že na trůn nastupuje vždy nejstarší potomek mužský posledního panovníka; kdyby toho nebylo, tedy nejstarší bratr posledního panovníka a jeho mužské potomstvo dle prvorozenství; pak nejstarší strýc posledního panovníka a jeho potomstvo atd. Žádá se toliko, aby nástupce trůnu byl manželským dítětem, vyznačeným římsko-katolického a aby byl duševně zdravý.

O nějakém nerovném manželství a dětech z nerovného manželství pocházejících není ani zmínka a musí se tedy pokládati ve smyslu pragmatické sankce za to, že děti vzrůstající z t. z. nerovného manželství nepozbývají nároků na trůn.

Jestliže tedy arcivévodě složil přísahu, ve které se jmenem svých příchů dětí zřiká trůn, a praví-li se, že přísaha ta je nejen pro potomky arcivévodovy závazná, nýbrž že platí i pro národy a země rakousko-uherské, pak to vše znamená změnu pragmatické sankce a změna ta může být provedena jen tímž způsobem, kterým pragmatická sankce se stala společným zákonem.

Ze rozhodující kruhové jsou si vědomi toho, že zde jde o změnu pragmatické sankce, plyne z toho, že nespokojují se jen s přísahou arcivévodovou, nýbrž chtějí předložiti celý akt říšské radě císařské a uherskému sněmu říšskému. Ale v tom právě vězí největší kámen úrazu.

Do pragmatické sankce státní sponě pod vládou panovníka habsburských neměly totožného řádu posloupnosti a proto snažili se panovníci a jmenovitě Karel VI. o uskonalení jednotného po-

sloupního řádu, což se mu podařilo tím, že pragmatickou sankci předložil jednotlivým sněmům stavovským a přijeti jich docílil. Sněmy: český, moravský a slezský schválily pragmatickou sankci na podzim roku 1720, sněm uherský roku 1722. Byly to tedy sněmy samostatných království a zemí pod vládou Karla VI. spojených, jež měly právo dávatí svůj souhlas k novému řádu o posloupnosti a jsou nyní zase jediné sněmy zemské oprávněny svolovati ku změnám tohoto řádu. To ostatně plyne i ze samých státních základů čís. 141 r. z., kde ve čl. 11. vypočteny jsou taxativně všechny záležitosti vyhrazené říšské radě, ale upravení posloupnosti trůnů se mezi nimi nevyskytuje! Jsou tedy k řešení těchto otázek dle § 12. cit. zák. oprávněny jen zemské sněmy.

Shrneme: Manželství arcivévodovo není ani dle práva soukromého ani dle veřejného manželství nerovným, ježto naše dané zákony takových manželství vůbec neznají. Nemohou tedy potomci z takového manželství býti pro budoucnost zbavováni trůnu a děje-li se to přece, pak je to změna pragmatické sankce, již povoliti mohou jen zemští sněmové.

Sokolstvo české.

Ve Slaném odbyvaný byl sjezd zástupců Sokolstva žup středoevropských, v němž přijato bylo následující prohlášení zásad sokolských:

"1. Překážky, v cestě naší činnosti ležící, neodstraň nás od další práce, směřující k povznesení tělesných a mravních sil v lidu českém, k vypěstění mužných charakterů a národních pracovníků v české mládeži, k jejímu zdokonalení, ale nebezpečí, jež národ náš obklopuje, nutí nás k dalšímu vzrušení sil, ku zdvojnásobnění úsilí, k vytrvalosti, obětavosti, kterých vlastností nezbytně jest potřebí těm, kdož úkol ten veliký, těžký, zodpovědný před dějinami, jako jest úkol Sokolstva, mají provésti.

2. Vynasnažíme se, aby pokud možno nejvíce české mládeže do sokolských jednot vstupovalo a táž zde vytrvala v zájmu svém a v zájmu svého národa.

3. Slibujeme zachovati demokratický ráz našim jednotám, v nichž všichni jsme si rovni, bohatě vedle chudého, inteligent vedle dělníka, mladý vedle starého. Nedopustíme, aby na dělníka ledabyle se pohlíželo, protože jest odvislý a živí se prací svých rukou, tak jako nedopustíme, aby inteligent byl proto kaceřován, že není dělníkem. V Sokole jsme si všichni bratry, obaplná láska musí nás všechny ovládati, k provedení velikých úkolů musíme se ve svorný šik semknouti, ač-li chceme Fuegoerův a Tyršův odkaz splniti. K luštění politických a zájmových úkolů není v Sokole místa.

4. Aby mládež pevněji byla k Sokolu připoutána, jest nezbytné, aby za činnosti do výborů a sborů cvičitelských byli voleni ti nejlepší bratři, všestranně vzdělaní, úkolů a povinností sokolských znalí, bezúhonní, pracovití, snášenliví, důslední v jednání, ducha ryze demokratického.

5. Nestřípíme porušování kázně, nechť je vidíme u kohokoliv a jeví se způsobem jakýmkoli. Sokol nechť pamatuje, že má si osvojití vzdělání, pevně přesvědčení, důstojné, uhlazené chování, snášenlivost, při tom však nechť nezapomíná, že má státi pod červenobílým praporem svého národa, kryt jsa štítem pokroku, svobody, pravdy a poctivosti.

6. Uznávajíc velkou důležitost českých menšin a Sokolstva v po-němčeném území, slibujeme, že mravně i hmotně podporovati budeme naše české strážce a žádáme proto sokolské jednoty, aby konaly do míst národně ohrožených a smíšených částí vycházky, spojené s poučnými přednáškami rázu vlasteneckého, vychovávacího a tím budily a sílily zde národní vědomí.

Rovněž prohlášíme: Nechceme vylučovati občany, hlásící se k straně sociálně-demokratické ze sokolských jednot, ve kterých má býti místo pro všechny Čechy pokrokovilovné, kteří hodlají podíliti se na práci, k povznesení národa v každém směru směřující, přejeme si však, aby společně s námi v jednotách pracovali a požadujeme od nich, aby za svůj přijali program Fuegoerův a Tyršův, na nějž stále se odvolávají, zejména aby jeho stránku národní uznali a programem tím se řídili jak v jed-

notách, tak v životě veřejném a soukromém vůbec. Od podmínek této Sokolstvo ustoupiti nemůže a nesmí, chce-li zůstati tím, čím je chtěti míti jeho zakladatelé."

Naším americkým sokolům doporučujeme, aby si tento program sokolský pozorně pročítli a dle něho se i v zemi této řídili. Ve Spoj. Státech založeny byly sokolské jednoty dle vzoru podobných jednot ve staré vlasti a jest tedy třeba dle nich se řídití uadále, jak dalece toho poměry připouštějí.

Hlavně by si sokolové američtí měli povšimnouti, že pro luštění politických a zájmových úkolů není v Sokole místa. Dále měli by pamatovati, že stojí pod praporem národa českého a měli by býti skutečnými Čechy americkými, ku všem snášenlivými, pokrokovými, pravdě a poctivosti sloužícími.

O poměru k státu.

List liberálům od L. Tolstojce.

Velmi rád byl bych za jedno s vámi a vašimi soudruhy — jichžto činnost znám a cením — a hájil práva komitétu gramotnosti a bojoval proti nepřátelům lidové osvěty, ale nevidím žádných prostředků odporu na tom poli, na kterém vy pracujete.

Těším se jen tím, že jsem zaujat bez přestání tímž zápasem s týmiž nepřáteli osvěty, ač zcela na jiném poli.

O té speciální otázce, která vás zajímá, myslím, že místo zrušeného komitétu gramotnosti, bylo by nutno utvořiti množství jiných spolků gramotnosti, s týmiž úkoly a nezávislé na vládě, netázati se jí po nijakých cenzurních rozhodnutích a zůstávati jí, chce-li pronásledovati tyto spolky gramotnosti, trestati za ně, poslati do vyhnanství atd. Bude-li to dělati, tož jen dodá tímu zvláštního významu do-brým knihám a knihovnám a sesílí hnutí osvětlné.

Mně se zdá, že nyní je zvláště důležité dělati dobro klidně a úporně, nejen neptajíc se vlády, nýbrž otevřeně se vyhýbajíc její účasti. Síla vlády se drží nevědomostí lidu, a vláda to ví, a proto vždy bude bojovati proti osvětění. Jest na čase, abychom to pocho-pili. Dávati však vládě možnost, když rozšiřuje tmu, aby se tvářila, že je zaujata osvětou lidovou, jak to činí domněle osvětlné ústavy všeho druhu, kontrolované vládou — školy, gymnasia, university akademie, komitéty a sjezdy všeho druhu — bývá nad míru škodlivé. Dobro jest dobrem a osvěta osvětou jen tehdy, když je docela od-borem a docela osvětou, a ne, má-li se řídití cirkulací ministrů.

Hlavně však je mi vždycky líto, že setak neplodně mřhák takými dracocennými, nezištnými, sebeobětavými silami. Někdy jest mi protě směšno pohlížeti na to, jak lidé dobří, rozumní mřhají svými silami, aby zapásili s vládou na základě těch zákonů, které píše dle své libovůle táž vláda.

Věc, zdá se mi, jest v tomto: Jsou lidé, k nimž my patříme, kteří vědí, že naše vláda je velmi špatná a zápasí s ní. Od časů Raděčevových a Dekabristů se užívá dvou způsobů zápasu; jeden způsob — Stěny Razina, Pagačeva, Dekabristů, revolucionářů šedesátých let, činiteľů i. března a jiných, druhý ten, který hlásáte a užíváte vy — způsob "postepenoců", záležející v tom, že se zápasí na zákoně půdě, bez násilí, vybojujíc sobě pomalu práva.

Obou způsobů se bez přestání užívá už více než půl století a mé paměti a stav se stále zhoršuje; zlepšuje-li se stav, tedy děje se to ne tou nečnou činností a nehledíc na škodlivost této činnosti a ta síla, proti níž se bojuje, stává se pořád mohutnější, silnější a drzejší. Poslední záblesky samoprávy: zemstvo, soud, komitét gramotnosti a ostatní — se pořád ruší.

Nyní, když prošlo tolik času, co se marně užívá obou těch prostředků, možno, zdá se, jasně viděti, že ani ten, ani onen prostředek se nehodí k ničemu. Mně zvláště, který jsem měl vždy nechuť k naší vládě, ale nikdy jsem nepřehléal ani k tomu, ani k onomu způsobu zápasu s ní, jsou nedostatky těchto obou prostředků patry.

První prostředek se nehodí proto, že i kdyby se dokonce stala změna existujícího pořádku násilím, nic by neručilo za to, že by ustavivší se nový pořádek byl trvalý a že nepřátelé tohoto nového pořádku, by nezvítězili za nahodilých okolností a pomocí těchto násilí, jak tomu mnohokrát bylo ve Francii a vládě, kde bývaly

revoluce. A proto nový pořádek věcí, ustanovený násilím, musil by býti neustále chráněn týmiž násilím, t. j. bezzákonně a tím nutně i velmi brzo by se pokazil stejně, jako ten, jež vystřídil. Při nezdaru pak, jak tomu vždy bylo u nás, všechny násilnosti revoluční, od Pagačeva do i. března, jen se silovaly ten pořádek věcí, proti němuž bojovaly, převádějíc do tábora konservativců a zpátečníků všechno ohromné množství nerozhodných lidí, kteří stáli uprostřed a nepatřili ani do toho, ani do onoho tábora. A proto myslím, že řídíme-li se i zkušností, i úsudkem, směle možno říci, že prostředek tento kromě toho, že je nemravný — je nerozumný a nepůsobivý.

Jeť méně působivý a rozumný je podle mého mínění druhý prostředek. Jest nepůsobivý a nerozumný proto, že vláda, majíc ve svých rukou všechnu moc (vojsko, správu, církev, školy, policii) a sestavujíc sama ty tak zvané zákony, na jejichž základě chtějí liberálové s ní zápasiti — vláda, vědouc velmi dobře, co obzvláště jí je nebezpečno, nikdy nedopustí, aby lidé, podobivší se jí a jednající pod jejím řízením, dělali takové věci podrývající její moc. Tak na příklad třeba v daném případě, vláda jako u nás (a také všude jinde), držíc se nevědomosti lidu, nikdy nedopustí skutečně osvčovati jej. Dovoluje všeho druhu ústavy zdánlivě osvětlné, kontrolované jí — školy, gymnasia, university, akademie, komitéty a sjezdy všeho druhu a vydávání (novin) podrobené cenzuře do té doby, pokud tyto ústavy a vydávání slouží jejím cílům, t. j. ohlupují lid neb aspoň nepřekážejí ohlupování jeho; ale při každém pokusu těchto ústav neb novin odtáti tím, na čem se zakládá moc vlády, t. j. nevědomosti lidu, vláda zcela klidně, nikomu se nezdovodivajíc, proč jedná tak a ne jinak, vyslovuje své "veto", přetvoří, zruší zřízení neb ústavy a zapovídá vydávání. A proto, jak je to jasné i z úsudku, i ze zkušnosti, takové zdánlivě, postupně vydobývání práv je sebeklam, velmi výhodný vládě a proto dokonce povzbuzovaný jí.

Ale nejen že tato činnost jest nerozumná a nepůsobivá, ona je i škodlivá. Škodlivá jest činnost tohoto druhu za prvé proto, že osvěceni, dobří a čestní lidé, vstupující do řad vládních, dodávají jí (vládě) mravní autority, které by neměla bez nich. Kdyby však vláda sestávala jen z těch hrubých násilníků, zlíštníků a pochlěbníků, kteří tvoří její jádro, nemohla by se udržeti. Jen část osvěcěných a čestných lidí ve věcech vládních dáva vládě ten vlastní prestiž, který má. V tomto jest jedna škodlivá činnost liberálů, účastníků cích se nebo dohodujících se s vládou.

Za druhé, škodlivá jest taková činnost proto, že pro možnost jejího projevu titíž osvěceni, čestní lidé, dopouštějíce kompromisy, přičiň se za nedlouho myšlenice, že pro dobrý účel možno se trochu odchýliti od pravdy slovy i skutky. Možno na př., neuznávajíc existujícího náboženství, zachovávatí jeho obřadů, možno přisahati, možno podávati lživé adresy, přičiň se lidské důstojnosti, je-li toho třeba pro úspěch věci, možno konati vojenskou službu, možno se účastniti zemstva, jež nemá žádných práv, možno býti učitelem, profesorem, přednášejícím ne to, co sám pokládám za nutné, nýbrž to, co předepsáno vládou, ano — zemským náčelníkem, podobujíc se požadavkům a ustanovením vládním, přičiňíc se svědomí, možno vydávati noviny a časopisy, zamílující to, co nutno pověděti a tisknouc, co poroučejí, dělajíc pak tyto kompromisy, jejichž hranic nikak nelze předvídati, osvěceni a čestní lidé, kteří by jedni mohli utvořiti jakousi překážku vládě v jejích úkladech svobodě lidské, nepozorovaně odstupující stále dál a dále od požadavků svého svědomí, nedovedou se ohlédnouti, jak už upadají do úplné závislosti na vládě; dostávají od ní platy, odměny a dále se domnívajíce, že provádějí liberální ideje, stávají se patrnými služebníky a podpůrci těchto žíků, proti němuž vystoupili.

Pravda, jsou i lepší, upřímní lidé tohoto tábora, kteří odolávají vábením vládním a prosti jsou úplaty, platu i stavu. Tito lidé většinou, zapletíce se do těch sítí, kterými je opletá vláda, tlukou se v těchto sítích, jako vy nyní se svými komitéty, potloukajíc se na jednom místě, nebo rozrádíce

se, přecházejí do tábora revolucionářů, nebo se stífejí, nebo se opojují, nebo zoufajíc, odhazují vše, a co nejčastěji bývá, uchylují se do literatury, kde podobujíc se požadavkům cenzury, vyjadřují jen to, co dovoleno, a právě tím zaměřováním nejvážnější věci vnášejí do obecnosti nejzvrácenější a žádoucí vláde myšlenky, a myslí dále, že svým psaním, které jim dává prostředky existenční, slouží společnosti.

Tak že i úsudek, i zkušnost ukazují mi, že oba prostředky zápasu s vládou, užíváné až do nynějška a také nyní užíváné, nejen nejsou působivý, nýbrž oba podporují sesilování moci a libovůli vládní.

Pokrač. bud.

Čechové na výstavě.

V Čechách se vede boj o národní práva česká a vše se očekává jen od vlády. Ale tam, kde by se Čechové i bez vlády, ono jí na vzdor zaskvíti mohli, na výstavě pařížské, tam jich není. O tom píše velmi trefně feuilletonista Nár. Listů následujícími slovy: Seberete-li všechno do hrsti, kde je vina? Smělí jsme snad očekávat, že se o naši reprezentaci, o náš úspěch, o naše vítězství bude na světové výstavě starat někdo — druhý? Či to nebyla vskutku naše vlastní povinnost? A jestli jsme se nepostarali o sebe sami, smíme teď vinu sváděti na někoho jiného, nežli na sebe sama?

Nejen my Čechové na výstavě pro svět neexistujeme. Žádný z rakouských neměeckých národů není tu představen. Druzi ještě méně nežli my. Četli jste snad svého času, v době příprav o nějaké akci, která by snad byla zahájena bývala se strany naší, aby se stalo, co se státi mělo? Setoupili se snad zástupci českého průmyslu, živnostnictva, řemeslnictva, všech odborů práce, aby zjednali svému prospěchu náležitou platnost? Hledali snad zástupci naší nějakého dohodnutí se zástupci druhých národů slovanckých, aby velikým, mocným protestem vymohli na místech rozhodujících náležitou pozornost svému zájmu a vůbec slovanskému jmenu a žilvu této říše? Ničeho podobného jste se nedočeti. Nestalo se nic, nepodniknuto nic a teď, když stojíme u následků této nehybnosti, nesmíme se divit, jestliže výsledek odpovídá asi našemu namáhání. Máme to, co jsme si dovedli opatřit. Více ne a více snad ani — nezasluhujeme.

K ruskému pochodu do Číny.

Známy ruský sinolog Markov, člen anglické zeměpisné společnosti, měl ohehdy v Londýně přednášku o čínských věcech. Markov velmi chválil čínskou civilizaci, jež podle něho stojí nad evropskou. Dopisovatel "Lindépendance Belge" navštívil Markova, žádaje, aby mu toto tvrzení odůvodnil. Markov, jenž mluví čínsky jako rodilý Číňan, pravil: "Je velké neštěstí, že Evropané jsou přinuceni užiti násilí proti Číňanům. Tím položen jen se zhorší. Všechna bída vězí v tom, že my Číňany považujeme za barbary, ale oni nás také. Oni opovrhují válkou a pohlížejí na ni jako na důkaz barbarství. Čím více s nimi budeme bojovati, tím více je budeme přesvědčovati o svém barbarství a tím více nás budou nenáviděti. Válka má tu nebezpečnou stránku, že může probudit bojovnou mysl moha-medánských Číňanů, tak že by se ujali vedení války za Čínu naproti Evropě. Všichni jsou šestistopí chlapi, obdivuhodní vojáci a všichni jsou fatalisté."

"Avšak evropská armáda snadno zvítězí nad Číňany, ať nad povstalcem, nebo pravidelným vojskem."

"Nepochybuji, avšak vítězství tato věc nerozhodnou. Obsazení Pekínu Evropané nestanou se pány Číny a neskončíjí válku. Nesmí se zapomínati, že Čína není stát centralisovaný. To jest obrovský spolek 400 milionů lidí. Podrobíte-li asi 50 milionů, zbudě 350 milionů, jež ještě zbudě přemoci."

"Co tedy dělat?"

"To, aby Evropa zůstala uspokojen Čínou Rusku, jež by toho dokázalo cestou diplomatikou. Rusko jest jediný stát, ku kterému nechovají Číňané nedůvěru."

"Proto, že Rusové nemají naproti nim žádných předsudků, ano hausu, jež naplňuje Evropa-

ny, zvláště Angličany. Rusové patří na Číňany jako na bratry. Konečně i to je důležité, že Rusko nikdy neposlalo do Číny svých missonářů. Pravoslavná víra nikdy se neutkalala k propagandě. Ona sama sobě brání vřemšovati se v duchovně záležitosti jiných národů. Kdyby ostatní víry a státy byly také tak snášenlivy a zdrželivý, nynějšího povstání "Velké pěti" by nebylo, neboť cno je namířeno výhradně naproti cizincům, avšak ne jako proti takovým, nýbrž jako proti vetřelcům, kteří přišli brát Číňanům jejich staré náboženství a zřízení. Proto je Rusko v Číně tak oblíbeno. Missonáři, kteří ke všemu prou a trou se spolu a dělají si vzájemnou konkurenci, zdají se Číňanům hausnými samozvanci, kteří přišli bez všeho práva a přičiny rušit harmonii čínského života, a vám je známo, že ta harmonie Číňanu je nejvyšším blahem. Číňané pokládají missonáře a čínské obráence za plevel, jež musejí vytrhati, protože jinak by se ho nezpustili."

"Kromě toho," pokračoval Markov, "Rusko má v čínské otázce zájem, jakého ostatní státy nemají. Anglie mluví o svém obchodě, ale Rusku jde o víc: o své bytí. Dvě civilizace stojí si tvář v tvář: ruská a čínská. Žádná přírodní překážka nerozděluje Rusko od Číny. Rusko má 120 milionů obyvatelů a obyvatelstvo jeho za každých 40 let se zdvojnásobuje. Ale Číňanů jest 400 milionů a jejich počet za stejnou dobu se ztrojnásobuje, protože Číňané záhy se žen a pokládají za štěstí, mají-li velkou rodinu. Jak by ruská vláda mohla se oddati politice, která by ohromného čínského souseda udělala Rusku nesmířitelným nepřitelem? Proto Rusko musí čínskou otázku rozřešiti samo."

Nejlepší lék proti nemocím žaludečním a střevním.

"Byl jsem v obchodu lekárníckém po dvaacet roků a prodával jsem téměř všechny patentní léky. Z celého toho množství nenalezl jsem žádného, který by se vyrovnal Chamberlainův Colic, Cholera and Diarrhoea Remedy proti všem potížím žaludečním a střevním," praví O. W. Wakefield z Columbus, Ga. "Léko tento vyléčil dva těžké případy nemocí letní v mé rodině a odporučil a prodal jsem ho sta lahvi mým zákazníkům k úplné jich spokojenosti. Poskytuje rychlé a jisté léchy ve formě příjemné. Žádná rodina neměla by býti bez něho. Mám ho stále doma." Na prodej u všech lékárníků.

Laciné výletní ceny do Colorado

ve dnech 19. a 20. června, 3. 9. a 17. července a 1. 7. a 21. srpna pro slatky z Chicago a míst vyznačených od Jeay Missouri a v dnech 19. a 21. června, 3. 7. 9. 10. 17. 18. července a 2. 7. a 21. srpna od Jeay Missouri do Denver, Colorado Springs, Manitou, Pueblo, Salt Lake City, Ogden, Utah a zpět, prodávány budou

GREAT ROCK ISLAND DRAHOU
za cenu třídý jedné v Praze 82.00 za cesty osob. Lístky platby budou do 31. října. Píšte si pro bližší podmínky a pro spisek "Colorado The Magnificent" — zdarma.
JOHN SEBASTIAN,
G. P. A., CHICAGO.

ÚROJA MLUVÍ...

Příďte a prohlédněte si úrodu obilí, travin, zelenin a ovoce v naší úrodné české zemi

v okresu Polk, Missouri.

Naprostě zdravé podnebí, úrodná půda, dobré řeky, a dostatek dříví a vody. Poskytne všeobecně od 14 do 16 milí od dráhy a okra-ního místa od 50 do 80 za akr. Snížené úrodné na drabach. Píšte, jaký pozemek si přejete. Bližší obratem pošty sděti

J. Em. Kroupa,
BOLIVAR, POLK CO., MISSOURI

Gler's PURE MALT WHISKEY.
DISTILLED AND BOTTLED AT THE WILLOW SPRINGS DISTILLERY.
GUARANTEED PURITY STRENGTH AND FLAVOR.

K dostání v lékárnách, hotelích a ve všech známých obchodech.

ochotníkům a mlíovníkům divadla.

V knihkupectví Pok. Záp. jsou k dostání všechny divadelní spisy, jež byly tiskem v Čechách a nejsou rozebrány. Uplatí seznam všech spisů zaile se všem na požádání zdarma. V seznamu jsou uvedeny všechny kusy dle svých názvů a při každém je uvedeno, jaký kus je, kolik jednání a kolik osob vylučuje. Píšte o seznam pod adrou Pokrok Západu, Omasa, Neb.